

GORAN BABIĆ KÉT VERSE

HAJÓKÁZÁS A FÖLDKÖZI-TENGER PARTJAI MELLETT VIRAGZÓ SZENTJÁNOSKENYÉR-FÁK ALÁTT 1970 NYARÁN

A kis Dorottya
PODRAVKA levest szürcsölgetett, oh baby
aztán meg úszott egyet
kihajózott a QUEEN MARY is
és fél hatkor teázgatott a fényes gyülekezet
a dokkmunkások szakszervezete sztrájkot hirdetett
ő pedig szépen fényképezgette őket a hajóorrból
meg csípőből oh baby
befut az igazgatóság képviselője
3,75%-ot ígér
de 6,25%-ot kérnek
Dorottya Liebersont imádja
az meg egy nyomorult zsidó
Izrael számára kémkedik
mint mindenki
mint mindenki
elpáholták az igazgatóság képviselőjét
a Modern Galéria Chirico-festményt kínál
és a Guernica gyermekei sikongnak az arénában
a hajó felszedi a horgonyt
bója úszkál
úszkál selhova
a kapitány oh baby egy nagy varangyos béka
éneklik a tengerészek
meg a szakácsok
Gibraltár felé hajózunk
a sankos egyre csak mondogatja: ez Drang nach West

Máltán katonai puccs
Cipruson szintén
Istenem Istenem azok a törökök
a Jón-tengeren túl
az Adriai tenger
Mare nostrum mindkét oldalon
morfondírozzik egy tengeralattjáró
és igaza van
itt végre virágoznak az agavék
keleten csak káposzta
de az is gyönyörű növény
ha az ember a Déli-sarkon eszegeti
gondolja GEORGE
ő pedig tíz fiúval felér
Dorotya újkai kicserepesednek
be kell kenni, be kell kenni
GEORGE KNORR-leves és GROCKA-dzsem dobozait
pakolgatja
a SPLOŠNE PLOVIDBE motoros hajó meghibásodott
a JADROLINIJA-nak deficitje van
a JUGOSLAVIJA-t javítják
az utasok tehát a parton maradnak
kedves arcú a kikötőkapitány
és 0,75-öt kap a különélésre
könyvet olvas az elidegenedésről
és néha a K-béli klubnak szurkol
a kártyaparti lassan véget ér
de még hátra vannak az ütőkártyák
mi minden történik
ezen a rusztikus vidéken
tu-tu-tu-tu dudál a hajó
a BRODOSPAS VELI JOŽE érkezik
a SPLOŠNE PLOVIDBE meghibásodott
motorosát jött menteni
Istenem Istenem csak el ne szakadjon a kötél
a SPLOŠNE PLOVIDBE motorosa egyből elsüllyedne
VELI JOŽE-nek akkor befellegezne
a BRODOSPAS munkásai kénytelenek volnának
beszüntetni a munkát
vagyis a hajókázást

oh baby hát elindultak
 rajta fiúk
 mindenki nektek szurkol
 még a tengeralattjáró is
 pedig neki torpedói vannak
 és a víz alatt úszik
 vajon mi a fenét kereshet odalenn
 Dorottya definitíve a tengeralattjáróhoz pártol
 és a Haditengerészet tisztje lesz
 majd eltűnik a távolban
 nem neki valók ezek a menetrendszerű hajók
 míg a tenger másik végén
 VELI JOŽE továbbra is kitartóan
 vontat egy identifikálatlan hajót
 az országhatár felett sirályok röpködnek
 de ezek teljesen veszélytelen állatkák
 és nem vesz róluk tudomást
 a Központi Hírszerző Szolgálat sem

ÉLETRAJZ

Goran Babić vagyok
 gombát gyűjtöttem és vámpírokat őriztem
 körmeimmel drágakövet karcoltam
 és lányokkal táncoltam
 most aranypor pereg rólam
 most szárnyas lovakat nyergelek
 most égiháborút kezdek és átmegeyek a szivárvány alatt
 most pedig a csúcsra indulok, oszlopokkal
 hadakozom a lángok ellen

a hegyen leszek
 és majd félnek tőlem az emberszabású farkasok
 csodás látomásaim támadnak
 megszerem majd a kutya
 túl fogom élni a hajótörést

ha kurvákkal aludtam
 ha megbabonáztam a pusztai rókát

ha nem hittem a tisztelendő úrnak
ha kötélén ráncoltam
vajon ló vihar vagy papírsárkány
után futkossak
esőt hozzak
tartályhajókat tisztítsak
erdei számcát szedegessek
vagy előállítsak mesterséges SMB színeket
vajon világítani fognak-e a szentjánosbogarak
vajon madarak csipegetnek-e
sírok-e majd az erdész előtt
erdőlakó leszek-e vagy
harminc évig katonáskodom?
a szűzek vadvirággal köszöntenek
hadtudományokat tanulok
ezüsttel színültig töltött vonatot követek
teknőcön hajókázok
én kalóz vagyok

azt hiszik értem a halottak nyelvét
azt hiszik gömbből jósolok
azt hiszik visszahőkölök a világtól
vagy hogy lényegtelen dolgok érdekélnék
hogyan ósdi könyveket bújok
de sohasem vertek el magánzárkában
sohasem harapott meg oroszlán
sohasem tulajdonítottam különösebb figyelmet a pénznek
és nem néztem naplementét tópartról
és nem aludtam asszonnyal az erdőben, egyszarvú

amidőn meghaltak nagyszüleim
amidőn buborékok és madarak röpködtek körül
amidőn körülhajóztam a világot
amidőn forró vizet és szelet ittam
amidőn szakavatlanul kriptákat raboltam
vajon mindez azért történt volna
mert az éjszaka sötétje rejtegetett
mert hirtelen lelélceltem

mert jó hírek érkezését vártam
mert üveghajót építettem
vagy mert a szerencsétlenség hírnöke lennék

nem szeretnék szuszt veszteni
éjjél után rádióműsört hallgatni
nehogy megszökjenek adósaim
nem szeretnék lemondani az öregségről
nem ereszteném a baglyot (a bölcsességet
és halált) felröpülni

mert íme elárult angyalom
csodálkoznak rajtam az emberek
víz alá merültem
ellopom az éj urának ágyasát
mert íme a Titkot keresem
sokáig sétálgatok az esőben
felfedem a gyilkost a kémet
felfedem a világ változását

ha miattam özvegyek sírtak
ha szakadékba zuhantam
ha állatkertbe a majmoknál időztem legszívesebben
ha tankból lövöldöztem
ha elfelejtettem a grammatikát

vajon ez azt jelenti
hogy a világűrbe hallgattam bele
hogy puskámon szuronyt viseltem
hogy hajdani hősi dalokat dudorásztam
hogy elefántcsont-figuráim felperzselte a tűz
hogy hangszereket tudtam készíteni mint házakat

nem én nem szeretem a halványkék bort
nincs fényképészem
nem vagyok jó pilóta
vérem sűrű és
nem tudok hallgatni ha mások beszélnek

néha öt egész percreg kitűnően sakkozom
néha gyengéd vagyok
facsemetéket ültetek
kóborlok a sivatagban
apácák után vágyódom
néha űk vágyódnak utánam
néha csupa szív vagyok

mi lenne ha sokat futnék
ha elkésznék az angolnahalászatról
ha letörném az őzbak szarvait
ha birkatúrón élnék

nem volna mentségem
arcomat hegyi patakok vize mosná
kincstárőr lennék
evezőt használnék
ami mellől valaha rabok dőltek ki

de mivel állandóan fázom
mivel nem tudtam milyen évet írunk
mivel üstökösöket kémleltem
mivel szelid voltam, sárkány lettem
mivel szerencsém vala

házam összedőlt
de azért élek fejem az üllőn
mert megjárta én a poklot
és azt mondtam neki NEM

FENYVESI Ottó fordításai